

Gårdsnavn: Gryte **Gnr/bnr:** gnr. 3018, bnr. 1.
Koordinat: Ø: 624693, N: 6586666, 22 EU89-UTM Sone 32
Synbarhet: Fullt ut synlig/gjenfinnbar i terrenget

Foto: Erling Skivdal 10.06.2010

Kulturminneregistrering

KMtype: Gårdsbruk, ,
Tilstand: Intakt
Verneverdi: Ikke evaluert verneverdi
Vern: ,

Beskrivelse:

Beskrivelse: Tidligere husmannsplass under Gryte, som ble selveiende tidlig på 1800-tallet. Plassen har ved registreringen i 2010 vært ubebodd siden 1999.

Koordinatene er tatt i hustomta til den gamle stua på Heden, som ble revet i 1991. Stua var en av de eldste bygningene i Varteig, blant annet med svalgang. Nytt bolighus på gården ble reist nordvest for gamlestua i 1978-79.

Olav Spydevold, forfatteren av Varteig-boka (1956) har funnet dokumentert bosetting på Heden helt tilbake

Lok. nr. 1053470 Heden forts:

til Gulbrand Olsen, som var født i 1661.

Da Varteig Sparebank ble startet i 1896, var Edvard Heden første kassereren. Han gikk eller rodde fra Heden når han skulle på banken, som den gang holdt til på Brunsby (dagens museum i Varteig).

Det var også Edvard Heden som laget kista som banken brukte til å oppbevare penger og dokumenter i. Muligens er dette samme kista/skrinet som står på museet i dag, vitterlig eid av Edvard Heden.

Edvard var forresten sønn av Inger Marie Eilertsdatter og Mathis Amundsen. Inger Marie var født på Minge, mens Mathis (født i 1814) var odelsgutten på Heden.

Inger Marie og Mathis hadde datteren Mathea og sønnene Edvard (født i 1855, død i 1924) og Arne (født i 1858, død i 1929). Det ble Arne som tok over gården.

Oddmund Engebråten (født i 1925) forteller om fire kuer og en til to hester på Heden da Annette og Olaf Braaten eide og drev gården. Annette var forresten viden kjent for sine gårdsprodukter, og i spesiell grad fløten. Oddmund beretter at den kunne skjæres med kniv.

Det var sønnen Mathis som tok over Heden, og han bodde der fram til 1999 da han kom på sykehjemmet. Eiere i dag er Målfrid Bråthen og Tordis Olsen.

Melkeproduksjonen på Heden opphørte med Olaf, trolig omkring 1981-82. Det var 4-5 melkekuer på Heden. Ved registreringen i 2010 blir jorda leid bort.

Tilhørende enkeltminner (0):

Litteratur